

Akademia prawa pracy 1641

Zmiana pakietów socjalnych nie wymaga wypowiedzenia

SŁAWOMIR PARUCH

 radca prawny, senior counsel
w kancelarii Raczkowski
i Wspólnicy

Zgodnie z art. 241¹³ par. 2 k.p., zmiana warunków zatrudnienia wynikających z układu zbiorowego na niekorzyść pracowników wymaga wypowiedzeń zmieniających. Czy przepis ten należy stosować także do porozumień zbiorowych niebędących układami, zawieranych ze związkami

w toku prywatyzacji czy komercjalizacji (tzw. pakiety socjalne)?

Od wielu lat Sąd Najwyższy przyznaje pakietom socjalnym charakter źródeł prawa. Brakuje jednak przepisu, który regulowałby szczegóły ich funkcjonowania. W orzecznictwie wykształciły się dwa przeciwstawne stanowiska w kwestii, czy do pakietów należy stosować odpowiednio przepisy dotyczące układów zbiorowych.

Według pierwszego ze stanowisk do takich porozumień należy stosować

przepisy układowe, w tym również art. 241¹³ par. 2 k.p. Zmiana warunków zatrudnienia wynikających z pakietu na niekorzyść pracowników wymaga zatem wypowiedzeń zmieniających (np. wyrok SN z 6 grudnia 2005 r., III PK 95/05).

Zgodnie z drugim stanowiskiem, przeciwnie – wypowiedzenia zmieniające w takich przypadkach nie są wymagane (np. uchwała SN z 29 listopada 2005 r., II PZP 8/05). Po pierwsze, art. 42 k.p. dopuszcza ich stosowanie wyłącznie do warunków

zatrudnienia wynikających z umów o pracę, a art. 241¹³ par. 2 k.p. na zasadzie wyjątku rozszerza zakres jego zastosowania na układy zbiorowe oraz – poprzez art. 77² par. 5 k.p. – jedynie na regulaminy wynagradzania. Przepis ten, jako wyjątek, nie może być interpretowany rozszerzająco. Po drugie, układy zbiorowe są aktami o charakterze podstawowym i generalnym, stabilizującymi warunki zatrudnienia. Pakiety są natomiast zawierane w sytuacjach szczególnych (np. w związku z re-

strukturyzacją) i umożliwiają elastyczne reagowanie na zmieniającą się sytuację. Stosowanie do nich przepisów dotyczących układów prowadziłoby do ich nadmiernego usztywnienia i przekreślałoby tę specyficzną funkcję.

Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w wyroku SN z 6 września 2012 r. (II PK 29/12). Zdaniem SN, zmiana warunków zatrudnienia wynikających z pakietów socjalnych na niekorzyść pracownika nie wymaga wypowiedzeń zmieniających. not. LG